



ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ВЪЛЧЕДРЪМ

ГОДИШЕН ДОКЛАД

за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за 2019 година

Настоящият годишен доклад за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. се изготвя на основание чл. 91, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие (ППЗРР).

Наблюдението на Общинския план за развитие се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на местното развитие. Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за местно развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на Общинския план за развитие.

Кметът на община организира наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие. За резултатите от наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се разработва годишен доклад. На основание чл. 23, т. 4 от Закона за регионално развитие (ЗРР) и чл. 91 от Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие (ППЗРР), Кметът на община внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет годишен доклад за наблюдението и изпълнение на Общинския план за развитие.

Общинският план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие и правилника за неговото прилагане и е приет от Общински съвет – Вълчедръм с Решение № 228, Протокол № 31 от 25.10.2013 г.

За периода 2014 – 2020 г. община Вълчедръм има следната визия:

„Община Вълчедръм - привлекателен за живот и работа екологично чист район с развито селско стопанство, икономически растеж и заетост, основани на подходящи инвестиции и ефективно използване на ресурсите за преодоляване на същественото социално-икономическо изоставане”,

и следната главна цел за развитие на общината:

„Устойчиво местно развитие, преодоляване на демографската криза и бедността, основани на потенциала за постигане на общ икономически напредък, подобро качество на живот с високи равнища на заетост и обновена техническа инфраструктура”.

I. Общи условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промени в социално-икономическите условия в общината.

В община Вълчедръм има демографската криза и през последните години тя се задълбочава, в резултат на което населението на общината намалява и застарява ежегодно.

По данни на ГД ”ГРАО” жителите на общината по постоянен адрес към 15.12.2018 г. са 9 191 души, а към 15.12.2019 г. – 9 014 души. Тези данни показват продължаващата през последните години трайна тенденция на намаляване на населението с ускорени темпове.

Население по постоянен адрес в община Вълчедръм по населени места

№ по ред	Населено място	Население към 15.12.2018 г.	Население към 15.12.2019 г.
1	Вълчедръм	3 462	3 393
2	Ботево	45	42
3	Бъзовец	70	69
4	Горни Цибър	116	112
5	Долни Цибър	1674	1674
6	Златия	686	670
7	Игнатово	222	207
8	Мокреш	768	749
9	Разград	635	628
10	Септемврийци	1 033	999
11	Черни връх	480	471
	ОБЩО:	9 191	9014

Източник: ГД ”ГРАО”

След анализ на данните за населението с регистрация по настоящ адрес на територията на общината могат да направят заключение, че продължава да намалява лицата на възраст до 18 г. Относителният дял на възрастните (над 60 г. за жените и над 63 г. за мъжете) във възрастовата структура е 30 % от населението на общината, 59 % са лицата в трудоспособна възраст, и едва 12 % - учащите се. Изводът, който се налага е, че населението на община Вълчедръм продължава да бележи трайни тенденции на застаряване.

Население в община Вълчедръм по настоящ адрес, възраст и пол

	Общо	Под 7	7-13	14-17	18-59 жени	18-62 мъже	Над 60 жени	Над 63 мъже
Към 31.12.2018 г.	9 667	719	674	447	2231	2924	1657	1015
Към 31.12.2019 г.	8 992	691	643	436	2391	2932	1668	1059

Източник: ГД "ГРАО"

Основните проблеми на община Вълчедръм в сферата на заетостта и безработицата са високото равнище на безработица, високия дял на продължително безработните и лицата с ниско образование, без специалност и професия.

Възможностите за намиране на работа в община Вълчедръм са ограничени. Частният сектор наема малка част от свободната работна ръка. Заетост се осигурява основно чрез различните програми и мерки на пазара на труда. В публичния сектор трудно се освобождават места и там възможностите са изключително ограничени по отношение намирането на работа. В последните години Общината участва активно в редица национални програми и мерки, в Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", целящи под различна форма ограничаване на безработицата и осигуряване на заетост и доходи за местното население.

Към 31.12.2018 г. процентът на безработица в община Вълчедръм е 37,88 %, при 12,24% за област Монтана и 6,14 % за страната. В края на 2019 г. се отчитат следните стойности: 35,58 % за общината, при 11,86 % за област Монтана и 5,93 % за страната.

Общият брой на безработните лица в община Вълчедръм към 31.12.2018 г. е 1 131, от които 864 – без квалификация, а към 31.12.2019 г. техният брой вече е 1 078, от които 751 – с основно или по-ниско образование. От общия брой продължително безработни лица 694, с професионална квалификация са 147, а без специалност и квалификация – 547, със средно образование – 188, с основно – 113, а с начално и по-ниско – 390.

Съгласно Заповед № ЗМФ-89 от 30.01.2020 г. на Министъра на финансите за утвърждаване на списък на общини с безработица, със или над 25 на сто по-висока от средната за страната за 2019 г. равнището на безработица в община Вълчедръм е 36,49 %.

Причините за високата безработица в общината са липсата на работни места и несъответствието между професионалната квалификация и пазара на труда. Несъответствието между предлаганите и търсените квалификации и професии е характерно за следните групи: незавършилите училище, млади хора, без трудов стаж, завършващи средно и/или висше образование и тези без или с много ниско ниво на професионална квалификация.

Приоритетите в заетостта и безработицата в община Вълчедръм са взаимосвързани и се отнасят до съживяване на района, повишаване на икономическата активност, привличане на инвестиции, осигуряване на заетост, насърчаване на алтернативната заетост, намаляване на безработицата, задържане и повишаване качеството на човешките ресурси.

II. Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение.

За периода 2014-2020г. Общината адресира адекватни действия в рамките на четири приоритета, дванадесет специфични цели и общо 37 мерки.

По-надолу ще бъдат представени постигнатите индикатори и изпълнените проекти през 2019 г. по приоритети, цели и мерки.

Приоритет 1: Икономическо съживяване и развитие на района, насърчаване на малкия и средния бизнес и инвестициите в селското стопанство, създаване и развитие на публично-частни партньорства.

За реализацията на **Приоритет 1** са планирани две специфични цели, всяка от които с по три мерки.

Специфична цел 1.1: Насърчаване на предприемачеството, инвестициите и трансграничното сътрудничество.

Мярка 1.1.2: Създаване на публично-частни партньорства и инициативи за икономическо развитие.

За изпълнението на мярката са предвидени два проекта, които са насочени към разработване на стратегия за привличане на инвестиции и реализация на публично-частни партньорства и маркетинг и реклама на икономическия потенциал на общината.

Създаден е Каталог с привлекателни за инвестиции терени, сгради и имоти общинска собственост на територията на община Вълчедръм, който е публикуван на официалния сайт на Община Вълчедръм в интернет и информацията в него своевременно се актуализира.

Мярка 1.1.3: Стимулиране на сътрудничеството и партньорството.

В мярката е предвидено развитие на междуобщинското сътрудничество и дейности.

Със свое Решение № 334, протокол № 38 от 23.05.2018 г. Общински съвет – Вълчедръм е одобрил споразумение за партньорство между Община Вълчедръм и Община Якимово, което е подписано от двете общини на същата дата. Открита е строителната площадка и на 03.12.2019 г. на нея се проведе официална церемония „Първа копка” по проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци за общините Вълчедръм и Якимово” по Оперативна програма "Околна среда 2014-2020 г.

Общата стойност на проекта е 3 285 654,56 лв., от които 2 080 454,43 лв. от Европейския фонд за регионално развитие и 367 139,02 лв. национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България, 300 041,80 лв. собствен принос на Община Вълчедръм и Община Якимово.

Специфична цел на проекта е изграждане на компостираща инсталация с капацитет 2257 т/г. и осигуряване на съоръжения, оборудване и техника за разделно събиране при източника на образуване и за компостиране на зелени и/или биоразградими битови отпадъци, образувани на територията на общините Вълчедръм и

Якимово. Изпълнението на специфичната цел ще допринесе заедно с други предвидени инсталации и съоръжения в РСУО Монтана за намаляване до 2020 г. на количеството на депонираните биоразградими отпадъци на ниво регион до 109 кг/ж. и постигане на целите по член 31, ал.1, т.2 на Закона за управление на отпадъците.

Специфична цел 1.2: Развитие на селското стопанство.

За изпълнението на Специфична цел 1.2 са предвидени три мерки: Мярка 1.2.1: Разнообразяване на земеделските култури, Мярка 1.2.2: Развитие на животновъдството и Мярка 1.2.3: Подпомагане развитието на устойчиво и високоефективно селско стопанство.

Засетите площи по земеделски култури за стопанската 2018/2019 г. са, както следва: пшеница – 79 000 дка, слънчоглед – 74 850 дка, царевица – 76 070 дка, ечемик – 6 370 дка и рапица – 16 960 дка.

Броят на регистрираните земеделски стопани през 2017 г. е 277, а през 2018 г. – 267, като в това число влизат и земеделски стопани с адресна регистрация в друга област, но обработващи земи на територията на община Вълчедръм.

През 2019 г. земеделските стопани не са регистрирали свине за отглеждане. В сравнение с 2018 г. през 2019 г. броя на отглежданите овце е намалял - от 4 496 на 4 351. Наблюдава се намаляване и в броя на отглежданите говеда – от 2 371 през 2018 г., на 2 130 – през 2019 г. През 2019 г. регистрираните пчелни семейства са 2 285, отглежданите кози – 604 бр. и зайци – 308 бр.

Приоритет 2: Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района.

За реализацията на **Приоритет 2** са планирани три специфични цели с общо осем мерки: Специфична цел 2.1: Подобряване достъпа до заетост и създаване на нови работни места, Специфична цел 2.2: Повишаване качеството на човешките ресурси и постигане на съответствие с изискванията на пазара на труда и Специфична цел 2.3: Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение.

Предвидени са дейности като наемане на работа на млади хора за чиракуване и стажуване, старт в кариерата за лица завършващи средно и висше образование, обучения на безработни лица за разработване и управление на собствен бизнес, обучителни курсове за квалификация и преквалификация на безработни лица, осигуряване на адаптирани работни места за нуждите на хора с увреждания, курсове за професионална квалификация и повишаване икономическата активност на лица в неравностойно положение, намаляване на бариерите за достъп на маргинализираните общности до пазара на труда и повишаване мотивацията на маргинализираните групи за включване в обществения живот.

Специфична цел 2.1: Подобряване достъпа до заетост и създаване на нови работни места.

Мярка 2.1.1: Подобряване условията на труд и повишаване на доходите.

През 2019 г. Община Вълчедръм е разкрила 123 работни места по следните програми, финансирани от Агенцията по заетостта:

- Национална програма „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания” – 6 работни места;
- Регионална програма за заетост – 12 работни места;
- Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица – 8 работни места;
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, проект ”Обучения и заетост” – 12 работни места;
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, проект „Младежка заетост” – 78 работни места;
- Национална програма „Активиране на неактивни лица” – 3 работни места;
- Национална програма „Помощ за пенсиониране” – 3 работни места;
- Стажуване по чл. 36, ал. 1 от Закона за насърчаване на заетостта – 1 работно място.

Мярка 2.1.2: Насърчаване на работодателите за наемане на работа на младежи до 29 години.

В периода от 02.08.2020 г. до 17.03.2020 г. по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, „Младежка заетост” от Община Вълчедръм са разкрити 78 работни места с обща стойност на проекта 221 000 лв.

Специфична цел 2.3: Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение.

Мярка 2.3.1: Повишаване на икономическата активност и намаляване равнището на безработица сред групи в неравностойно положение на пазара на труда.

Част от предвидените дейности за изпълнение на заложените проекти по мярката са осигуряване на адаптирани работни места за нуждите на хора с увреждания и провеждането на курсове за професионална квалификация и повишаване икономическата активност на лица в неравностойно положение.

През 2019 г. Община Вълчедръм е осигурила 6 работни места по Национална програма „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания”.

Приоритет 3: Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатство.

За реализацията на **Приоритет 3** са планирани две специфични цели с общо девет мерки.

Специфична цел 3.1: Доизграждане и модернизиране на техническата инфраструктура и подобряване качествата на средата.

Мярка 3.1.1: Ремонт и реконструкция на общински пътища и улични мрежи.

За постигане на заложените в мярката индикатори са предвидени следните дейности: рехабилитация на общинска пътна мрежа, реконструкция на централна градска част на гр. Вълчедръм – IV етап, ремонт и благоустрояване на улична мрежа в гр. Вълчедръм и ремонт и благоустрояване на улична мрежа в селата Септемврийци, Златия и Долни Цибър.

В периода от 24.06.2019 г. до 03.08.2019 г. са извършени ремонтни дейности на 1 343 м² от 28,600 км асфалтова настилка по общинска и републиканска пътна мрежа със собствени средства в размер на 56 500 лв.

Със собствени средства в размер на 40 000 лв. са извършени ремонтни дейности на 1 163 м² от 8 004 л.м. асфалтова настилка на улици в община Вълчедръм.

От 15.06.2018 г. до 26.07.2019 г. е изпълнен проект по Програма за развитие на селските райони 2014г.-2020г., Мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“, Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ на стойност 1 290 482,32 лв. за изпълнение на СМР на улица „В.Левски“, улица „П.Р.Славейков“ и улица „Битоля“ в гр. Вълчедръм за благоустрояване на 1364,97 л.м.

В с. Долни Цибър е изпълнено строителството по проект по Програма за развитие на селските райони 2014г.-2020г., Мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“, Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ на стойност 745 438,00 лв. за изпълнение на СМР на улица „Петнадесета“ за благоустрояване на 1224 л.м. - Удостоверение за въвеждане в експлоатация № 4/26.03.2020 г.

Мярка 3.1.4: Подобряване качеството и обхвата на телекомуникациите.

Планираните за изпълнението на мярката дейности са осигуряване на широкополосен достъп и преодоляване на “цифровата изолация” в слабо населените периферни райони и Подобряване качеството и обхвата на мобилните комуникационни услуги.

През 2019 г. Община Вълчедръм осигури безплатна възможност за ползване на безжичен интернет на обществени места във всички 11 населени места на територията на общината. Мрежата е изградена от А1 по проект на Община Вълчедръм, финансиран с 15 хиляди евро от проведения втори конкурс по инициативата WiFi4EU.

Чрез инициативата WiFi4EU се насърчава безплатният достъп до безжичен интернет за гражданите на обществени места, включително паркове, площади, обществени сгради, библиотеки, здравни центрове и музеи в общини в цяла Европа. Безплатният интернет ще може да се ползва най-малко 3 години. Общият обем на средствата е 120 милиона евро, като се очаква от схемата да се възползват над 8000 общини в целия Европейски съюз.

Община Вълчедръм е една от българските общини, които са получили ваучер на стойност 15 000 евро за изграждане на безжичен интернет на обществени места. Споразумението за отпускане на безвъзмездни средства е подписано на 22.06.2019 г.

Община Вълчедръм използва ваучера за инсталиране на Wi-Fi оборудване и изграждане на 13 точки за достъп до безжичен интернет – по една във всяко населено място и три за територията на гр. Вълчедръм

Мярка 3.1.6: Комплексно планиране и устройство на територията.

За изпълнението на мярката са предвидени следните дейности: разработване на Общ устройствен план на община Вълчедръм, разработване на Концепция за пространствено развитие на община Вълчедръм, акцентираща на приоритетните зони на територията на общината, разработване на Програма за опазване на околната среда, включваща и управлението на отпадъци на територията на общината, актуализация на кадастралните и регулационни планове на 6 населени места, в т.ч. цифровизация - с. Бъзовец, с. Ботево, с. Септемврийци, с. Мокреш, с. Златия и с. Разград, и извършването на паспортизация на всички общински сгради – описание на сградния фонд, съоръженията и въвеждане на система за наблюдение.

С Решение № 470, протокол № 59 от 25.09.2019 г. на Общински съвет – Вълчедръм е приет Общия устройствен план (ОУП) на община Вълчедръм, изготвен по проект “Изработване на проект за общ устройствен план на Община Вълчедръм”, който се реализира със средства от МРРБ на обща стойност 167 988 лв.

Мярка 3.1.7: Благоустрояване и обновяване на населените места.

За изпълнението на мярката са предвидени дейности, свързани с ремонт и обновяване на площи, ремонт и обновяване на сгради на кметства, благоустрояване на паркове, зелени площи и зони за отдих и насърчаване на частните инвестиции за подобряване на жилищната среда.

През 2019 г. са изпълнени ремонтно възстановителни дейности на следните обекти, собственост на Община Вълчедръм, както следва:

1. Подмяна на съществуваща фасадна дограма с пластмасова дограма с двоен съклопакет на сграда на общинска администрация Вълчедръм в периода от 20.05.2019 г. до 30.06.2019 г. със собствени средства на стойност 7 868,79 лв.

2. Подмяна на съществуваща дограма на сградата на ул. „България” № 30 в гр. Вълчедръм (бивш Промкомбинат) в периода от 09.08.2019 г. до 30.10.2019 г. със собствени средства на стойност 28 090,67 лв.

3. Изпълнението на проект „Благоустрояване на зелени пространства на територията на гр. Вълчедръм“ с две обособени позиции: УПИ II в кв. 145 по плана на гр. Вълчедръм (съществуващо парково пространство) и Централна градска градина в УПИ LIX в кв. 114 по плана на гр. Вълчедръм започна на 14.05.2019 г. и предстои окончателното му завършване през 2020 г. Проектът е на стойност 645 937,94 лв. с финансиране по Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по „Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.“ № BG06RDNP001-7.006-0082-C01.

4. Ремонт на Паметник на загиналите във войните в с. Златия в периода от 30.07.2019 г. до 15.08.2019 г. със собствени средства на стойност 3 994,88 лв.

5. Ремонт на Паметник на падналите в Септемврийското въстание в с. Септемврийци в периода от 15.08.2019 г. до 30.08.2019 г. със собствени средства на стойност 3 499,78 лв.

6. Текущ ремонт на площадно пространство в с. Долни Цибър в периода от 01.09.2019 г. до 15.09.2019 г. със собствени средства на стойност 54 526,66 лв.

7. Преустройство и основен ремонт на административна сграда в с. Долни Цибър, кв. 10, УПИ IX-220”, с. Долни Цибър, в периода от 04.06.2019 г. до февруари

2020 г. със собствени средства на стойност 191 167,02 лв. Обектът е въведен в експлоатация на 25.02.2020 г.

Специфична цел 3.2: Опазване на околната среда и пълноценно използване на природните ресурси.

Мярка 3.2.2: Подобряване управлението на отпадъците.

Предвидените дейности за постигане на заложените индикатори и за изпълнението на мярката са подобряване на съществуващите практики и условия за събиране, транспортиране, депониране, обезвреждане и рециклиране на битови и промишлени отпадъци и рекултивация на замърсени територии, изграждане на площадка за преработка и компостиране на биологични отпадъци (ПЧП), ликвидиране на нерегламентирани сметища в общината, провеждане на информационна кампания във всички населени места за подобряване екологичната култура на населението.

В изпълнение на предвидената дейност за подобряване на съществуващите практики и условия за събиране, транспортиране, депониране, обезвреждане и рециклиране на битови и промишлени отпадъци и рекултивация на замърсени територии е приложено разделно събиране на отпадъци от опаковки в 6 населени места. Подписаният договор за сътрудничество с "Булекопак" АД е със срок до 31.12.2023 г.

Проведена е информационна кампания за подобряване екологичната култура на населението, като са разпространени информационни материали (листовки) за разделно събиране на отпадъци, предоставени от "Булекопак" АД.

Във всички населени места на територията на общината целогодишно се почистват терените с нерегламентирани сметища. Извършва се постоянен мониторинг на закритото депо за битови отпадъци „Зад люпилнята” – гр. Вълчедръм.

При извършените проверки от страна на органите на Регионална инспекция по околна среда и води – гр. Монтана относно чистотата на населените места, както и на входните им артерии, не са констатирани замърсявания;

При извършените проверки на вековните дървета в с. Септемврийци и с. Игнатово не са констатирани нарушения, а за вековните дървета в землищата на гр. Вълчедръм и с. Черни връх тече процедура по отписването им като такива (поради лошото им състояние – поразени от гръм, разцепване на стволове, изсъхване);

През 2019 г. са закупени 40 бр. контейнери тип „Бобър” и кофи „Мева” – 150 бр., които са разпределени в населените места на община Вълчедръм;

Със свое Решение № 334, протокол № 38 от 23.05.2018 г. Общински съвет – Вълчедръм е одобрил споразумение за партньорство между Община Вълчедръм и Община Якимово, което е подписано от двете общини на същата дата. Открита е строителната площадка и на 03.12.2019 г. на нея се проведе официална церемония „Първа копка” по проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци за общините Вълчедръм и Якимово” по Оперативна програма "Околна среда 2014-2020 г.

Общата стойност на проекта е 3 285 654,56 лв., от които 2 080 454,43 лв. от Европейския фонд за регионално развитие и 367 139,02 лв. национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България, 300 041,80 лв. собствен принос на Община Вълчедръм и Община Якимово.

Социално-икономическите цели на проекта, насочени към:

- подобряване на качеството на околната среда за жителите в община Вълчедръм и община Якимово чрез намаляване на свързаните с депонирането на отпадъци вредни емисии;
- предоставяне на нов тип услуга – разделно събиране на зелени и/или биоразградими отпадъци - на жителите на община Вълчедръм и община Якимово;
- предоставяне на висококачествен компост за жителите и бизнеса в общините;
- разкриване на нови работни места за експлоатация на изградената инфраструктура.

За изграждането на компостиращата инсталация Община Вълчедръм е определила подходящ терен. В рамките на проекта освен изграждане на компостираща инсталация се предвижда и доставка на необходимите камиони и контейнери за въвеждане на системата за разделно събиране и транспортиране до компостиращата инсталация на събраните отпадъци.

Реализирането на проекта ще допринесе за подобряване на качеството на околната среда и намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве за жителите в общините Вълчедръм и Якимово чрез намаляване на свързаните с депонирането на отпадъци вредни емисии; на жителите и бизнеса в общината ще бъде предоставяна нов тип услуга по отношение на зелените и/или биоразградими отпадъци и на висококачествен компост. Ще бъдат разкрити и нови работни места, необходими за експлоатация на изградената инфраструктура.

Приоритет 4: Подобряване на качеството и достъпа до административни, здравни, образователни, социални и културни услуги.

За реализацията на **Приоритет 4** са планирани пет специфични цели с общо четиринадесет мерки.

Специфична цел 4.1: Подобряване на административните услуги и повишаване на институционалния капацитет.

Мярка 4.1.2: Подобряване на квалификацията и уменията на служителите в администрацията.

Предвидените дейности за постигане на заложените индикатори са свързани с участие на служителите в обучителни семинари и специализирани квалификационни курсове и обмен на опит с чуждестранни общини и въвеждане на добри практики за подобряване на ефективността в работата на служителите.

През 2019 г. 14 служители на Общинска администрация - Вълчедръм са взели участие в 20 обучения. Обученията са за подобряване на капацитета на общинските служители за предоставяне на качествени административни услуги, е-управление и документооборот, замърсяване на атмосферния въздух, отчетност на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, счетоводно отчитане и данъчно облагане на стопанската дейност, правна уредба по защита на личните данни в публичния сектор, Закон за обществените поръчки, мрежова и информационна сигурност, безопасност и здраве при работа, издаване, контроли и управление на индивидуални административни актове по устройство на територията и др.

Част от обученията са електронни, т.е. провеждани са по електронен път без откъсване на служителя от работното място и в удобно за него време.

Мярка 4.1.3: Повишаване информираността на гражданите за дейността и резултатите от работата на администрацията.

Предвидените дейности за изпълнението на мярката и за постигане на заложените индикатори са изграждането на нова административна култура, ориентирана към нуждите на обществото, чрез ефективни действия за публичност на административните услуги.

Община Вълчедръм извършва комплексно административно обслужване, при което предоставяните административни услуги се извършват, без да е необходимо заявителят да предоставя информация или доказателствени средства, за които са налице данни, събирани или създавани от извършващия административната услуга първичен администратор на данни, независимо дали тези данни се поддържат в електронна форма или на хартиен носител.

Своевременно се актуализира публикуваната на официалната страница на Община Вълчедръм в интернет информация за предоставяните административни услуги.

В сайта на Община Вълчедръм е извършено имплементиране на уеб услугите, предоставяни чрез Интегрираната информационна система на държавната администрация, като се визуализира систематизирана информация за наименованията на предоставяните услуги, нормативното основание, допустимия заявител, образец на искането, такси и срок за изпълнение, информация за административното звено, предоставящо съответната услуга.

За улеснение на гражданите Община Вълчедръм чрез уеб портал предоставя 20 бр. електронни административни услуги.

Община Вълчедръм се възползва от възможностите на Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) за водене на кореспонденция по електронен път, администрирана от Държавна агенция „Електронно управление“ Комуникацията чрез ССЕВ замества класическия метод за препоръчана поща. Времето за изпращане и получаване на документа/съобщението и неговото съдържание се удостоверява с квалифициран времеви и електронен печат на агенцията. Услугата за електронна препоръчана поща представлява електронен еквивалент на препоръчана поща с обратна разписка.

Специфична цел 4.2: Осигуряване на качествено образование и учене през целия живот.

Мярка 4.2.1: Подобряване достъпа до предучилищно и училищно образование.

За изпълнението на мярката са планирани дейности за повишаване качеството на образованието и уменията на човешките ресурси - използване на информационни и комуникационни технологии; създаване на оптимални условия за самоподготовка на учениците, пълноценен отдих и извънкласни форми на обучение; разгръщане на творческите способности на децата и учениците; осигуряване на условия за реализиране на задължително образование с фокус върху децата в риск и деца от малцинствени

групи и реинтеграция и намаляване броя на отпадащите от образователната система деца и ученици.

Обезпечено е пътуването на учениците в задължителна училищна възраст и на 5 и 6 – годишните деца от подготвителните групи на детските градини преди постъпване в първи клас. Транспортът е осигурен с четири училищни автобуса и един договор за специализиран превоз с частен превозвач.

За пътуващите учители са осигурени средства за изплащане на пътните разходи в размер на 100%.

Осигурени са безплатни закуски за 5 и 6-годишните деца от подготвителните групи на детските градини и за учениците от I-IV клас във всички училища.

Осигурени са безплатни закуски на учениците VIII-XII клас от бюджета на ПГ „Димитър Маринов” – гр. Вълчедръм.

В училищата са създадени условия за удовлетворяване интересите, желанията и потребностите за личностно израстване и реализация на децата и учениците в свободното от учене време. Съществуват условия за изява и участия в конкурси, конференции, олимпиади, спектакли, състезания, празнични програми, изложби, открити занимания и др. Като силни страни в реализирането на форми за развитие на интересите и потребностите на децата и учениците могат да бъдат посочени:

▪ **Работата на училищата по следните проекти и национални програми:** Проект BG05M2OP001-3.004-0001 „Нов шанс за успех“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове; НП „С грижа за всеки ученик“ Модул 1 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“; Проект „Успяваме заедно“ договор БСЗЗ 17-1-013/26.09.2018г. към ЦОИДУЕМ и Проект BG05M2OP001-3.004 „Ограмотяване на възрастни – Фаза 1” – „Нов шанс за успех” - II ОУ “Иван Вазов”, гр. Вълчедръм и Обединено училище „Христо Ботев”, с. Долни Цибър; ПМС № 129 от 11.07.2000 г. за подпомагане на физическото възпитание и спорта в общинските детски градини и училища; Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците в прогимназиален етап”; Схема “Училищен плод” към ДФ Земеделие – участвали 5 училища и 6 детски градини.

▪ Продължава интегрираното обучение на деца със специални образователни потребности, подпомагани от ресурсни учители към Ресурсен център - гр. Монтана и от ресурсен учител, и психолог назначен във II ОУ „Иван Вазов” - гр. Вълчедръм.

▪ Продължава работата на ОУ „Христо Ботев” - с. Златия, I ОУ “Васил Левски” и II ОУ „Иван Вазов” - гр. Вълчедръм и ОБУ „Христо Ботев” - с. Долни Цибър към център АМАЛИПЕ.

▪ По инициатива на I ОУ “Васил Левски” - гр. Вълчедръм през месец февруари се организира Общински конкурс на тема: „Жива памет за Апостола” за написване на разказ, есе, стихотворение, посветени на живота и делото на Васил Левски;

▪ По инициатива на II ОУ „Иван Вазов” - гр. Вълчедръм през месец март се организира Общински рецитал на тема: „Аз пях за България, защото я обичах”.

▪ Организиран от Община Вълчедръм Общински кръг на Национална викторина по безопасност на движението „Да запазим децата на пътя”.

▪ **Работа на Професионална гимназия „Димитър Маринов” - гр. Вълчедръм** по Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОП НОИР) 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Работа на Детските градини на територията на община Вълчедръм по проекти:

- Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование”, финансиран по ОП НОИР 2014-2020 г.;

- Детска градина „Патиланци” гр. Вълчедръм се включи в Национална кампания „За чиста околна среда – 2019”, конкурсна тема „Обичам природата – и аз участвам” по Проект „Покани природата в живота на детето”.

Работа на клубове от ЦПЛР-ОДК, Вълчедръм:

- НМФК „Орфееви таланти“ - гр. Пловдив - Народни песни/състав/;
- НФК „Напени от Северозапада“- гр. Монтана - състав „Народни песни“;
- 15-ти НК „Казанлъшка роза” - гр. Казанлък, клуб „Етнография и фолклор”.

Организиран от ЦПЛР-ОДК Турнир за купата на ЦПЛР-ОДК; „50 г. стадион „Златия“, гр. Вълчедръм между отборите на „ЦСКА“ - София, ФК „Златия-2015“ - гр. Вълчедръм и ФК „Дунав“ гр. Лом.

Мярка 4.2.2: Обновяване на материалната и техническа база на образователните институции.

Предвидените в мярката дейности са подобряване на образователната инфраструктура, включително въвеждане на мерки за енергийна ефективност и достъпна архитектурна среда, обновяване и оборудване на учебни кабинети, образователни лаборатории и работилници, адаптиране на детски площадки и спортни съоръжения в детски градини и училища към изискванията за безопасност и функционалност и извършването на ремонт и подновяване на оборудването на детските градини в с. Мокреш, с. Златия и с. Септемврийци.

На 05.01.2018 г. е подписан договор за изпълнение на проект „Реконструкция, ремонт и благоустрояване на сградата на ОДЗ „Калинка“, ведно с прилежащото дворно пространство, в с.Септемврийци, община Вълчедръм” с финансиране по „Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.”. Проектът е на стойност 739 982,66 лв., в процес на изпълнение е и ще приключи през месец юни 2020 г.

Специфична цел 4.4: Разширяване обхвата и вида на социалните услуги.

Мярка 4.4.1: Изграждане и обновяване на обекти на социалната инфраструктура.

Дом за пълнолетни лица със сетивни нарушения (ДПЛСН) започва своята дейност през 2004 г. Той е специализирана институция от пансионен тип, в който хората са отделени от своята домашна среда. Ползватели на услугата са възрастни хора със сетивни увреждания притежаващи експертно решение на ТЕЛК. Капацитетът на ДПЛСН е за 48 души и почти винаги е изцяло запълнен.

В началото на месец септември 2019 г. започна изпълнението на проект „Осигуряване на достъпна среда – външен асансьор към сградата на Дом за пълнолетни лица със сетивни нарушения – гр. Вълчедръм“ с финансиране по Проект „Красива

България” на стойност 96 982,30 лв. Асансьорът вече е изграден и предстои проверката му от Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

Мярка 4.4.2: Подобряване качеството и достъпа до социални услуги в общността.

През отчетната 2019 г. ДПЛСН е работил при пълен капацитет – 48 лица. На потребителите на услугата се осигурява трикратно хранене - закуска, обяд и вечеря. Предлагащата храна е разнообразна и съобразена със здравните потребности на потребителите. Осигурява се диетична храна за диабетици. Медицинското обслужване се осъществява от четири медицински сестри с дългогодишен опит и един фелдшер. Осигурено е денонощно наблюдение и обслужване от 10 санитарни с дългогодишен стаж в институцията, запознати с обслужването на незрящи и извършващи почистване на спалните помещения, подпомагане на настанените лица при хранене, разходки, личен тоалет.

В гр. Вълчедръм домашният социален патронаж е разкрит през 1986 г. Дейността “Домашен социален патронаж” е социална услуга в общността, чрез която се предоставят услуги, свързани с приготвянето и доставката на храна на хора в пенсионна възраст.

“Домашен социален патронаж” е с капацитет 70-90 лица и извършва ежедневна доставка на топла храна на желаещите да се възползват от услугата. Обслужват се 9 населени места в общината, като от услугите му не се ползват само селата Долни Цибър и Горни Цибър. През летните месеци броят на патронираните лица е значително по-голям между 100 и 120, а през зимните месеци – между 90 и 100. През месец декември 2019 г. са обслужвани 98 лица.

Община Вълчедръм изпълнява дейности, финансирани от Агенция за социално подпомагане по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане, Фонд за Европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз, процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05FMOP001-3.002 „Осигуряване на топъл обяд 2016–2020”.

В периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. топъл обяд са ползвали 50 самотно живеещи пенсионери от гр. Вълчедръм, които имат ниски доходи и не могат да се издържат с тези доходи и имуществото си. Храната се доставя на място до домовете на потребителите.

Операция тип 3 „Осигуряване на топъл обяд 2016–2020” BG05FMOP001-3.002 допринася за постигане общата цел на оперативната програма, свързана с намаляване на броя на живеещите в бедност лица, чрез подпомагането им с храни, с оглед преодоляване на основно материално лишение.

Предоставянето на социалните услуги в общността „личен асистент”, „социален асистент и „домашен помощник” през 2019 г. е на основание Споразумение за изпълнение на Постановление на Министерски съвет №344/21.12.2018 г., подписано между Агенция социално подпомагане и Община Вълчедръм.

В Община Вълчедръм през 2019 г. всички потребители са получили гъвкави и надеждни социални услуги в домашна среда, които съответстват на техните потребности за задоволяване на ежедневните битови нужди.

Социалните услуги в общността „личен асистент”, „социален асистент и „домашен помощник” са комплекс от дейности, насочени в подкрепа на хора с

увреждания, техните семейства, както и възрастни хора в невъзможност да се самообслужват.

Съвкупността от услуги обхваща ежедневни битови дейности, състоящи се в помощ при хранене, обслужване, пазаруване, помощ при излизане, придвижване, социални контакти и др.

Целеви групи - хора с увреждания, хора над 65 г. в невъзможност за самообслужване, живеещи на територията на община Вълчедръм.

Капацитетът на услугата в Община Вълчедръм за 2019 г. е 53 потребители и обхвана всички населени места на територията ѝ.

За предоставяне на услугата бяха наети 45 лица, от които:

- Личен асистент – 30 бр.;
- Домашен помощник – 18 бр.;
- Социален асистент – 5 бр.

Предоставянето на услугите спомогна за подобряване качеството на живот на възрастните и лицата с увреждания, осигури заетост на безработни лица в трудоспособна възраст. Дадена е възможност на възрастните и лицата с увреждания да избират своя асистент и им се вдъхна увереност за контрол на средата и преодоляване на тяхната безпомощност, отчаяние и изолация.

На основание Закона за личната помощ Община Вълчедръм през 2019 г. е доставчик на лична помощ на 27 лица.

Проектът "Приеми ме 2015" се финансира по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси 2014 - 2020 г.". Целите на проекта са усъвършенстване модела на предоставяне на социалната услуга приемна грижа, подкрепа процеса на деинституционализация на деца и реализиране устойчив модел за развитие на заместваща семейна грижа. Приемната грижа представлява мярка за закрила, която дава право на детето да расте в семейна среда. Освен това тя осигурява временна грижа за дете в нужда или риск. Приемната грижа е полезна и за развитието на дете, чиито биологични родители са в затруднение.

През 2019 г. в община Вълчедръм работят две професионални приемни семейства по проекта "Приеми ме 2015" с две настанени в приемните семейства деца. Изплатените средства за 2019 г. са в размер на 22 529 лв. - за заплати и осигуровки на професионални приемни семейства (ППС) и 6 907 лв. - изплатени като месечен бюджет за отглеждане на настанените деца.

Специфична цел 4.5: Развитие на културата, спорта и младежките дейности.

Мярка 4.5.3: Развитие на художествена самодейност и на културни събития.

На територията на община Вълчедръм развиват дейност 10 народни читалища. Към десетте народни читалища в община Вълчедръм са създадени и функционират 10 обществени библиотеки. В пет от тях са изградени информационни центрове. Предлагат се и се организират различни мероприятия за стимулиране на читателския интерес на гражданите от общината.

С финансовата подкрепа на Община Вълчедръм на територията на община Вълчедръм към читалищата функционират 14 самодейни състави, от които: групи за автентичен български фолклор, танцови формации, вокални групи, хумористичен състав. Всички те налагат своето активно присъствие и дават приноса си за

организирането и участието в разнообразни културни инициативи в общината и извън нея. Признание за това са високите постижения и многото престижни награди и отличия на общински, областни, национални и международни прегледи и фестивали.

Целенасочена и съвместна е работата на читалищата с местната власт, общинските клубове, сдружения и училища за реализиране на инициативите и мероприятията от Културния календар на общината и годишните планове на читалищата за дейността им през 2019 г. По-важни мероприятия и празници са:

- 50 години град Вълчедръм;
- Кулинарен конкурс „Вълчедръмска шарена трапеза” в НЧ „Рало-1891” - гр. Вълчедръм;
- Конкурс за най-хубаво домашно вино в НЧ „Рало-1891” и отбелязване на празника Трифон Зарезан в читалища в общината.
- Организиран от НЧ „Рало-1891” - гр. Вълчедръм Коледен концерт.
- Проведен ритуал за плодородие в местността „Оброка” в с. Разград и с. Мокреш.

Продължава дейността и инициативите на пенсионерските клубове в общината, включително осъществена съвместна дейност на Пенсионерски клуб „Извор” - гр. Вълчедръм, Пенсионерски клуб „Здравец” - с. Разград и Пенсионерски клуб в с. Мокреш с читалища, училища, детски градини и Социален дом. Ежегодно се отбелязват празниците: Бабин ден, Международния празник на жената, Деня на пенсионера, Коледни и Новогодишни чествания. Осъществена обмяна на опит от местните ни клубове с такива от други общини.

Мярка 4.5.5: Насърчаване дейността на спортните и младежки клубове.

Предвидените дейности за изпълнение на заложените проекти по мярката са създаване на ефективна и систематизирана програма за развитие на физическото възпитание и спорта, подкрепа за развитие на местни спортните клубове и млади спортни таланти, създаване на условия за пълноценно използване на свободното време на младите хора, превенция на рисковото поведение сред децата и младите хора.

Приоритетна задача в общинската политика е приобщаването на по-широки слоеве от населението и по-специално децата и младежите към активен двигателен режим и здравословен начин на живот. Община Вълчедръм има традиции при провеждането на масови спортни прояви, финансирани със средства от общинския бюджет. Подпомага и спорта в малките населени места и организирането на спортни мероприятия във връзка с различни празници.

На 17 май 2019 г. е проведен Ден на българския спорт и професионален празник на работещите в сферата на спорта - организирани са спортни състезания с участието на децата от детските градини и награждаване на спортисти. В училищата Денят е отбелязан с провеждането на състезания „Бързи, смели, сръчни“, дърпане на въже, футбол, хандбал и баскетбол.

През 2019 г. е проведен Футболен турнир за купата на ЦПЛР – ОДК, Вълчедръм, както и „Европейска седмица на мобилността” - Колопоход, съвместна инициатива на Детско полицейско управление при II ОУ ”Иван Вазов” - гр. Вълчедръм с Участък град Вълчедръм.

Община Вълчедръм подпомага финансово развитието на масовия и училищен спорт, с цел използването му като средство за подобряването на здравето, духовното

развитие и качеството на живот на младите хора. Съдейства за участие в Областен кръг на ученическите спортни игри на отборите от училищата, класирали се в общински кръг и за изявата на учениците в мероприятията на областно и национално ниво.

Община Вълчедръм подпомага спортните клубове, които предоставят по-добри условия за израстване на спортистите: сдружение „Футболен клуб Златия-2015” - гр. Вълчедръм и ФК „Дунав – Цибър” - с. Долни Цибър.

Създадени са условия за пълноценно използване на свободното време на младите хора като Община Вълчедръм подпомага спортните клубове, които предоставят по-добри условия за израстване на спортистите.

III. Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни.

При събирането и анализирането на информацията Общинският екип за наблюдение и оценка е работил използвайки източниците на информация и периодика, заложи в разработената Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие. Данните, за които е предвидено да се получат от Националния статистически институт (НСИ), са взети от други източници, тъй като към момента НСИ все още не разполага с актуални данни за 2019 г.

Работата на Общинският екип за наблюдение и оценка при изготвянето на настоящия Годишен доклад включва следните действия:

- ✓ изработване на рамка за оценката;
- ✓ разпределяне на задачите между членовете на екипа;
- ✓ извършване на предварителна самостоятелна оценка от отделните членове на екипа;
- ✓ класифициране на проектите – изпълнени, в процес на изпълнение, частично изпълнени, неизпълнени;
- ✓ завършване на самооценката на работна среща с участие на всички членове на общинския екип;
- ✓ обобщаване и изработване на доклад от оценката.

IV. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през 2019 г., както и мерките за преодоляване на тези проблеми.

Основните проблеми, възникнали в хода на прилагане Общинския план за развитие 2014 – 2020 г. през 2019 г., са свързани с финансиране на по-големите проекти, както и с осигуряването на необходимите средства от общинския бюджет, за реализацията на проекти, чието финансиране е единствено от него.

V. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие.

Съобразно спецификата и традициите в общината основните канали за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020г., са следните:

✓ Интернет страницата на общината. На нея се публикуват годишните отчети за изпълнението на Програма за управление изготвена от Кмета на общината по реда на чл. 44, ал. 5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), както и отчети за изпълнение актовете на Общински съвет – Вълчедръм по реда на чл. 44, ал. 1, т. 7 от ЗМСМА и резултатите от дейността на общинската администрация. В рамките на тези отчети има подробна информация за проектите – подадени, финансирани, изпълнени, в процес на изпълнение, както и за техните цели, очаквани резултати, основни дейности и продукти. Самата Интернет страница се обновява редовно и съдържа актуална информация.

✓ Заседания на Общински съвет и основно заседанията по приемане на годишните отчети на Кмета на община.

✓ Пресконференции – като дейност по отделните проекти са предвидени пресконференции за запознаване и информиране на местната общност и заинтересованите страни, в т.ч. целевите групи, за дадения проект, основните му дейности, резултати, постижения и т.н.

✓ При всички проекти се спазват стриктно изискванията на съответната програма за информираност и публичност.

VI. Мерки за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени.

Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. интерпретира и отразява приоритетите на Националната стратегия за регионално развитие по отношение на ключовите области на регионалното и местното развитие, свързани с икономическо, социално и териториално сближаване и балансирано развитие. Реализацията на формулираните специфични цели и мерки от Плана за развитие ще спомогнат за реализиране на стратегическите цели на Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. (НСРР), които са насочени към: повишаване на конкурентоспособността и заетостта; инфраструктурно развитие и достъпност, устойчивост и социалното включване.

Общинският план за развитие е съгласуван и съобразен с целите и приоритетите на: Националната програма за развитие „България 2020” и Регионалния план за развитие на Северозападен район за планиране за периода 2014-2020 г.

Съответствие е постигнато и с Областната стратегия за развитие на област Монтана за периода 2014-2020 г. Реализирането на разработените в плана за развитие на община Вълчедръм главни стратегически ще доведат до:

➤ Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж – привличане на инвестиции, по-висока заетост, доходи и жизнен стандарт.

➤ Съхраняване на демографския потенциал и развитие на човешките ресурси със специална грижа към младите хора – ограничаване дела на ранно напусналите училище, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.

➤ Подобряване на средата на обитаване – по-добра вътрешна свързаност между населените места в общината, подобрена инфраструктура, достъпни услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно-историческото наследство.

VII. Мерки за прилагане на принципа на партньорство.

Поради ограниченият брой неправителствени организации, както и липсата на представителни организации на бизнеса на местно ниво, основните партньори в изпълнението и наблюдението на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. са: Общинската администрация, читалищата, училищата и детските градини, Общинския съвет, Консултативния съвет за сътрудничество по етнически и демографски въпроси, Обществения съвет за осъществяване на контрол при осъществяване на дейностите по социално подпомагане, медии и групи от хора.

Отново прави впечатление изключително доброто участие и съпричастност на ръководствата на училищата, детските заведения, кметовете на населени места и като цяло на всички заинтересовани страни.

Без мотивацията на общинските специалисти и ангажираността на местната общност изпълнението на този етап на Общинския план за развитие на община Вълчедръм не би било възможно.

VIII. Резултати от извършени оценки към края на съответната година.

През 2019 г. не са извършвани оценки на Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г.

IX. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие.

Реализираните през 2019 г. проекти, допринасят за постигане на приоритетите, целите и мерките, заложили в Общинския план за развитие на община Вълчедръм 2014-2020 г. и на Областната стратегия за развитие на област Монтана за периода 2014-2020 г.

Х. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Въз основа на постигането на планираните индикатори за наблюдение може да се отчете напредък в изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие.